

конференції, «круглі столи», «діалоги», творчі знайомства, використання аудіо-відео матеріалів, інтерактивних методів викладання тощо. Важливим шляхом формування й розвитку науково-практичних здібностей студентів-правників є їх участь у конкурсах на кращу студентську роботу, олімпіадах тощо. Індивідуальні форми роботи з обдарованою молоддю — це навчання за індивідуальними планами, педагогічно регульована самостійна робота, збільшення числа факультативних курсів і дисциплін за вибором, нетипові завдання науково-дослідного та практичного характеру під час юридичної практики, розробка науково-дослідних проблем провідних кафедр тощо.

Практика навчально-виховної роботи доводить, що в умовах радянської вищої школи превалювали групові форми роботи із студентами. На сучасному етапі співвідношення групових, масових та індивідуальних форм постійно змінюється на користь індивідуальних, що відповідає загальним тенденціям розвитку вищої школи і набуває особливого значення на сучасному етапі у зв'язку з прийняттям Україною Болонської декларації.

Остапович В. М., асистент кафедри
теорії та історії держави і права

РОЗГЛЯД І ВИРІШЕННЯ КОНКРЕТНИХ СИТУАЦІЙ ЯК СКЛАДОВА АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА

Студенти економічних спеціальностей ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» протягом одного семестру відповідно до «Робочої навчальної програми з дисципліни «Правознавство» для студентів економічних спеціальностей всіх форм навчання» вивчають навчальну дисципліну «Правознавство», викладання якої забезпечується кафедрою теорії та історії держави і права юридичного факультету.

Професійна спрямованість курсу полягає в тому, що «Правознавство» як навчальна дисципліна виступає інтегративним курсом, в якому оволодіння нормативним матеріалом дозволяє отримати комплекс знань матеріального і процесуального права, вмить і навичок у застосуванні його норм для забезпечення функціонування економіки.

Однією з форм навчання є вирішення конкретних ситуацій, підготовка проектів документів юридичного змісту (договорів, контрактів).

До методів навчання зокрема відносяться практичні заняття у формі обговорення конкретних ситуацій, підготовлених документів.

Саме завдяки інтерактивним методам навчання суттєво збільшується відсоток засвоєння матеріалу студентами (практика через дію — 75 % засвоєння), що підтверджується дослідженнями які проводилися Національним тренінговим центром (США)¹. Термін «інтерактивний» прийшов до нас з англійської мови і має значення «взаємодіючий».

За визначенням О. Пометун та Л. Пироженко, «Сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх учнів. Це спів навчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання в співпраці)...»².

Слід зазначити, що інтерактивне навчання не є зовсім новим, так як подібні підходи застосовувалися з давніх часів. Також ці підходи застосовувались протягом короткого часу на початку радянської педагогіки (лабораторне та бригадне навчання 20-х років).

До інтерактивних методів навчання відноситься Case Study (кейс-метод, метод аналізу ситуації) — метод активного проблемно-ситуаційного аналізу, заснований на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань, ситуацій (вирішення кейсів).

Наприклад Гарвардська школа бізнесу так визначає метод кейсів: «Метод навчання, при якому студенти і викладачі беруть участь у безпосередньому обговоренні ділових ситуацій або завдань. Ці кейси, зазвичай, підготовлені у письмовій формі і складені виходячи з досвіду реальних людей, які працюють у сфері підприємництва, вивчаються, аналізуються і обговорюються студентами. Ці кейси складають основи бесіди під керівництвом викладача. Тому метод кейсів включає одночасно і особливий вид навчального матеріалу, і особливі способи використання цього матеріалу у навчальному процесі»³.

¹ Ситуаційна методика навчання: теорія і практика / Упор. О. Сидоренко, В. Чуба. — К.: Центр інновацій та розвитку, 2001. — 256 с.

² Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика. — К., 2002. — С. 7.

³ Багиев Г.Л., Наумов В.Н. Руководство к практическим занятиям по маркетингу с использованием кейс-метода [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.marketing.spb.ru/>.

В основу методу case-study покладено створення проблемної ситуації на основі фактів з реального життя з метою подальшого розгляду, аналізу та пошуку шляхів вирішення під час аудиторної роботи викладача та студента.

Протягом інтерактивних занять студент є не об'єктом, а суб'єктом навчання, відчуває себе активним учасником подій, свого розвитку та власної освіти, що сприяє його внутрішній мотивації до навчання та його ефективності.

Так, на розгляд конкретних кейсів у Гарвардській школі бізнесу виділяється майже 90 % навчального часу.

Студенти економічних спеціальностей під час аудиторної роботи з викладачем у процесі вивчення дисципліни «Правознавство» розглядають конкретні ситуації, які можуть виникнути в їх подальшій професійній діяльності в економічній сфері та пропонують шляхи їх вирішення на підставі норм чинних нормативно-правових актів, що сприяє їх розвитку як майбутніх фахівців і формує особистісні якості та компетенції. Все це дозволяє формувати певний рівень правового мислення та правової культури майбутніх фахівців-економістів.

З викладеного вбачається, що розгляд і вирішення конкретних ситуацій у процесі вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» студентами-економістами суттєво підвищує їх зацікавленість до навчання та сприятиме розвитку вміння застосовувати здобуті теоретичні знання в їх подальшій професійній діяльності. Враховуючи ефективність інтерактивних методів навчання, як складової аудиторної роботи викладача та студента, зокрема кейс-методу їх розробка та впровадження потребують подальшого розвитку й удосконалення.

*Приходько В. М., канд. екон. наук, доц.
кафедри педагогіки та психології*

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО СИСТЕМАТИЧНОГО НАВЧАННЯ

Навчання студентів потребує переорієнтації на підготовку контингенту людей, що вміють швидко та успішно адаптуватись у складних обставинах та приймати вірні рішення у будь-яких, самих складних ситуаціях. Швидкоплинність часу вимагає від фа-